

Non-binair questionnaire

Ik ben non-binair. De meeste mensen hebben daar onderhand wel van gehoord, maar weten er verder weinig van. Dat is helemaal niet erg, maar durf dan te vragen! Hier beantwoord ik vragen van mijn klasgenoten

Veer Begas.

(Alexandra) Ik heb zelf een beste vriend die ook non binair is/nog twijfelend over identiteit qua hem/haar die/hun

Heb je tips om diegene beter te begrijpen en te helpen?

Begrijpen is redelijk lastig. Mijn persoonlijke ervaring en beleving zullen anders zijn dan die van je vriend, dus dat is iets waar je altijd het beste de persoon zelf om kunt vragen. Daar kan ik wel tips over geven:

- Het verschilt per persoon, maar ga er voor de zekerheid van uit dat het voor de ander een beladen gesprek gaat worden. Probeer dus **een goed moment** te **kies**en wanneer die de tijd heeft om te praten, en wanneer diegene niet in een negatieve of stressvolle mindset zit.
- **Vraag van te voren** of je een (paar) persoonlijke vraag/vragen mag stellen die betrekking hebben op diens genderidentiteit.

'Je gebruikt het voornaamwoord 'die' onbewust veel vaker dan je denkt, probeer er maar eens op te letten.'

- Doe dit ook als je met die persoon **alleen** bent, zet iemand niet on the spot in het bijzijn van anderen (zeker als je niet weet of die uit is naar de andere aanwezigen).
- Als de ander dan instemt en jullie het gesprek gaan voeren, **vraag gewoon** wat je wil vragen. Het lijkt soms een eng onderwerp, vooral omdat je voorzichtig wil zijn om niets beledigends te vragen. Zolang je respectvol

Beeld: Veer Begas

bent in de vraagstelling, valt zo'n gesprek achteraf heel erg mee. En als test zou je de vragen eerst voor je zelf om kunnen draaien: hoe zou jij je voelen als jij deze vraag zou krijgen?

In dit gesprek kun je ook vragen of er een manier is waarop je kan helpen. Ook dit verschilt per persoon, dus de beste die je kan vragen is de persoon zelf.

(Silke) Hoe was het om tegen je omgeving te vertellen dat je they/them wilde gebruiken?

Onderhand iets makkelijker, maar vaak klopt mijn hart nog steeds in mijn keel. Je komt niet maar een keer uit de kast helaas. Elke keer dat je nieuwe mensen ontmoet, aan een nieuwe opleiding begint, aan een nieuwe (bij)baan start etc. moet je opnieuw kiezen of je uit wil komen. Toen ik eindelijk zeker genoeg was over mijn gender-identiteit heb ik dit niet direct van de daken geschreeuwd. Een paar van mijn beste vrienden, die of zelf ook LHBTI+ zijn of al eerder duidelijk support hadden getoond, heb ik het eerst verteld. Dat was niet heel spannend omdat ik hun reactie eigenlijk al wist.

Daarna heb ik mijn voornaamwoorden (pronouns) in mijn insta bio veranderd en heb ik een tijdje niks erover gezegd. Ik hoopte gewoon stilletjes dat mensen het op zou vallen en ze het zouden gaan gebruiken. Uiteraard werkt dat niet zo. Nu ben ik er mondiger in, al corrigeer ik mensen zelf bijna nooit (ze corrigeren zichzelf gelukkig vaak). Ik heb de klas tijdens de intro ook mijn voornaamwoorden verteld en dat werd meteen goed opgepakt. Het blijft spannend, maar het gaat iets makkelijker omdat ik ook zekerder over mezelf ben.

Bij mijn ouders was het veel enger. Familie is altijd enger, want familie is voor de meesten een grote invloed en een constante aanwezigheid in je leven. Wat als ze je niet accepteren, wat als ze je uit huis gooien, wat als... het ging gelukkig goed. Nu is het vertellen van mijn voornaamwoorden wat makkelijker, maar het corrigeren van mensen wordt de volgende heuvel om overheen te klimmen.

(Renée) Levend in een maatschappij die werkt op stereotype genderrollen, hoe ervaren jij dat je geen connectie had met deze stereotypes?

Ik had altijd wel het idee dat ik een beetje buiten de boot viel. Vroeger kon ik dat nog niet echt plaatsen, maar als ik nu terug kijk

'Ik heb lang getwijfeld of ik een trans jongen was, maar dat was het toch niet helemaal.'

lijkt het allemaal heel logisch. Het toegewezen geslacht bij mijn geboorte was vrouwelijk. Zodra dat vast staat worden er al meteen heel veel dingen voor je bepaald voor de rest van je leven. Voor de meesten is dat natuurlijk passend, maar voor sommigen niet. Ik kreeg toen ik klein was vaak poppen cadeau maar daar speelde ik nooit mee. Mijn moeder heeft mijn kamer een keer helemaal roze aangekleed omdat het zo leuk meisjesachtig was, en vanaf dat moment heb ik lange tijd een onverklaarbare haat voor de kleur gehad. Ik vond de meeste typische meisjes dingen niet interessant, en ik heb vaak gedaan alsof ik het leuk vond om er een

(Beeld: Foto van mij tijdens Pride Utrecht 2022 door Maartje Ruiter)

beetje bij te horen. Ik vond het vreselijk om rokken en jurken te dragen, ik was er meestal niet in te krijgen, en ik heb bijna nooit make-up gedragen. Ik dacht eerst dat ik een beetje een 'tomboy' was ofzo. Ik voelde me niet echt op mijn plek tussen de meiden, maar ik voelde me ook niet per se beter tussen de jongens, vooral op de middelbare voelde dat heel eenzaam. Niet dat ik geen vrienden had, in de bovenbouw had ik wel vrienden, maar het voelde toch alsof ik er niet bij hoorde op een bepaalde manier. Dat is nu gelukkig anders.

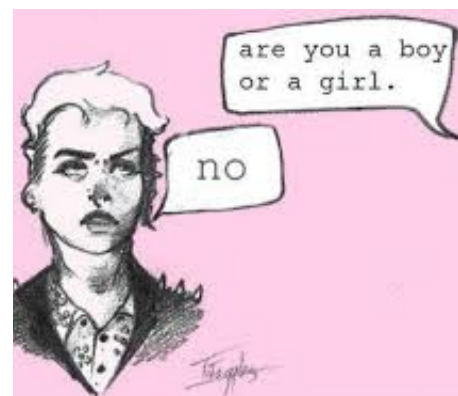
Toch blijft het een dagelijks ding, die confrontatie. Er wordt graag gezegd over trans mensen dat we 'alles over gender maken' of dat het 'onze hele persoonlijkheid is' enzo. Maar onze maatschappij is er juist zelf altijd heel erg op gebrand geweest, alleen valt het cis mensen niet meer op omdat het voor hun vanzelfsprekend is. Die 'hem en haar' handdoeken en mokken in de woonwinkel, alleen de keuze man of vrouw hebben als je online een account aanmaakt, ergens naar de wc gaan, sprekers die beginnen met 'dames en heren' ipv bijvoorbeeld mensen of aanwezigen of luisteraars of bezoekers etc. vaak is het benoemen van gender zo onnodig. En je gebruikt het voornaamwoord 'die' onbewust veel vaker dan je denkt, probeer er maar eens op te letten. Maarja ik word er elke dag aan herinnerd dat ik in een heel hetero- en cismatieve maatschappij leef.

(Jard) Hoe gebruik je non binaire voornaamwoorden?

In principe zijn er geen vaste non-binaire voornaamwoorden/pronouns. Er zijn non-binaire mensen die hij/hem of zij/haar gebruiken. Maar er zijn ook inderdaad non-binaire mensen, zoals ik, die neutrale voornaamwoorden (of neo-voornaamwoorden) gebruiken: die/diens of hen/hun (in het Engels they/them).

Sommigen gebruiken een combinatie van meerdere sets van voornaamwoorden. Het is altijd fijn als je vraagt welke iemand gebruikt, en in het geval van meerdere sets ook erbij vraagt of diegene een voorkeur heeft, of dat je ze door elkaar kan gebruiken. Hier een paar voorbeeld zinnen:

- Dat is Veer, **die** zit in klas 6. **Die** zoekt nog een kamer in Utrecht om **diens** reistijd naar school te verminderen. Weet jij misschien nog iemand die **hun** kan helpen?
- Dat is Robin. **Die** gebruikt die/hij voornaamwoorden. Als **die** in het weekend naar huis gaat, dan gaat **hij** vaak skateboarden.

Beeld: transgenderinfo.be

Goed om te weten: wij hebben het echt wel door als je het probeert, en dat waarderen we. We weten dat het lastig is soms om te onthouden en toe te passen, maar we hebben het ook door als je het überhaupt niet probeert. En als je een foutje maakt, geen zorgen. Corrigeer jezelf kort en ga dan door met wat je wilde zeggen. En vat het niet op als een of andere persoonlijke aanval wanneer je gecorrigeerd wordt door iemand, het is gewoon een reminder zodat je het beter onthoudt voor de volgende keer.

(Siep) Sinds wanneer ben je een binder gaan dragen en wat zijn de verschillende opties?

Ik ben iets meer dan 2 jaar geleden begonnen met binders dragen. Er zijn verschillende sites waar je ze kan bestellen, zoals gc2b of transmissie, maar ik heb mijn 2 binders tweedehands op Vinted gekocht. Skere student leven. Let wel goed op de maat, en rond bij twijfel altijd groter af. Goede binders ademen mee, maar uiteindelijk is het toch iets dat de borstkast strak houdt dus het gaat beklemmen. Je moet niet langer dan 8 uur per dag je binder dragen. Je mag niet sporten en niet slapen in een binder.

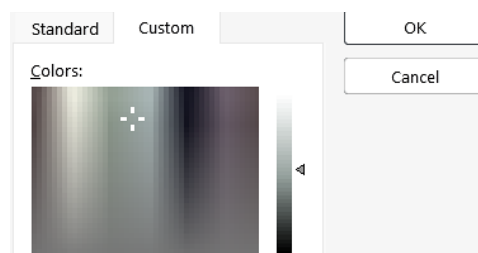
Je kan ook transtape gebruiken. Dan tape je letterlijk je borst plat, daar is een bepaalde methode voor. De tape moet wel mee kunnen bewegen met je ademhaling dus niet alle tape is geschikt.

Het blijft altijd een afweging: Is het veilig voor mij om uit te komen?

Wat was het eerste moment waarop je dacht/wist 'ik voel me geen jongen en geen meisje'?

Dat heeft even geduurd. Ik heb lang getwijfeld of ik een trans jongen was, omdat ik eigenlijk wel zeker wist dat ik geen meisje was. Ik weet niet wanneer ik dat precies zeker wist, die realisatie is best geleidelijk aan gegaan tijdens de middelbare. Ik ben een paar keer bijna uit gekomen als trans jongen, maar uiteindelijk was het dat toch niet helemaal en krabbelde ik terug. Maar ongeveer 3 jaar geleden wist ik het echt zeker. Ik had wel al eerder van de term non-binair gehoord, maar ik had er niet heel veel over gelezen

tot dan toe. Het heeft gewoon even nodig gehad voor alle puzzelstukjes om op zn plaats te vallen. Toen ik gender meer als een spectrum ben gaan zien, in plaats van los staande begrippen, toen ging er echt een wereld voor me open. Toen had ik echt het idee dat ik mezelf ergens kon plaatsen. Ik stel me dan die kleurinstellingen van Word voor. Als je de kleur van je tekst wil veranderen, en je klikt op 'meer kleuren' dan krijg je een pop-up met twee tabbladen: standard en custom. Bij de standard optie heb je een grid met vakjes met kleurtjes die je kan kiezen. Bij de custom optie is het een groot vak in elkaar overlopende kleuren waar je met je muis overheen kan glijden, zonder hokjes en grenzen. Gender is een spectrum. Sommige mensen zitten helemaal in het mannelijke gedeelte, anderen helemaal in het vrouwelijke gedeelte. En weer anderen zitten er ergens tussenin. Of zelfs erbuiten. Ik plaats mezelf redelijk in het midden.

Beeld: Veer Begas

Voel je je inmiddels geaccepteerd door jezelf en de mensen om je heen? En is dit ooit ook wel eens anders geweest?

Al ben ik al ver gekomen, ik ben nog steeds bezig met mezelf accepteren. Maar dat is ook omdat ik mezelf nog steeds aan het ontdekken ben denk ik. Aan de ene kant voel ik me beter dan ooit omdat ik mezelf mentaal veel beter begrijp. Aan de andere kant voel ik me ook steeds verder verwijderd van mijn lichaam, omdat het niet bij me past. Dat is altijd wel een beetje zo geweest, maar die kloof blijft alleen maar groeien, en dat is heel kut. Genderdysforie is een bitch. De meeste mensen om mij

heen hebben mij redelijk snel geaccepteerd en daar ben ik heel dankbaar voor, want ik ken ook verhalen van mensen bij wie het heel anders is gelopen. Het blijft altijd een afweging: Is het veilig voor mij om uit te komen?

'Dan moet ik eerst met psychologen gaan praten om basically te bewijzen dat ik trans genoeg ben'

Zijn er nu nog dingen die je tegenhouden of waar je het moeilijk mee hebt rondom gender?

De meer ik mezelf accepteer en mezelf durf te zijn, de vrijer ik me voel. Maar ik heb nog steeds het gevoel dat ik mezelf tegenhoud uit angst voor het oordeel van anderen. Dat heeft altijd heel zwaar geteld bij mij, daar zullen veel mensen zich wel in kunnen vinden. Maar het ergste blijft mijn zelfbeeld. Terugkomend op 'genderdysforie is een bitch', daar heb ik het elke dag zwaar mee. Sommige dagen zijn erger dan andere, maar het is elke dag iets dat heel aanwezig is. Zoals ik op de foto sta, met die tuinschaar, zo zou ik willen dat het kon. Gewoon snip, snap, tietje kap. Das pech, borsten weg. Er zijn dagen dat ik nog de reflectie in de ramen vermijd zodat ik mezelf niet hoeft te zien. Ik sta nu op de wachtlijst voor transzorg, maar dat is een mijlenlang traject. Het duurt 2 jaar voor ik pas op het eerste gesprek mag. En dan moet ik eerst met psychologen gaan praten om basically te bewijzen dat ik 'trans genoeg' ben om de zorg te ontvangen. Ik snap dat ze willen voorkomen dat iemand een overhaaste keuze maakt, maar 2 jaar wachten lijkt me eigenlijk al genoeg bedenktijd.